

Izglītības un zinātnes
ministrija

Izglītojamo pilsoniskās
līdzdalības palielināšana un
pilsoniskās kompetences
stiprināšana, sasaistot
neformālo un formālo
izglītību

Līdzdalība pilsoniskajās aktivitātēs skolā tiek uzskatīta par svarīgu faktoru, kas ietekmē turpmāko pilsonisko iesaistīšanos

82%

Latvijas astoto klašu skolēnu ir pārliecināti, ka līdzdalība lēmumu pieņemšanā padara viņu skolu labāku

51%

Piedalījušies balsošanā par klases pārstāvjiem vai skolas parlamenta/padomes pārstāvjiem (ICCS 78%)

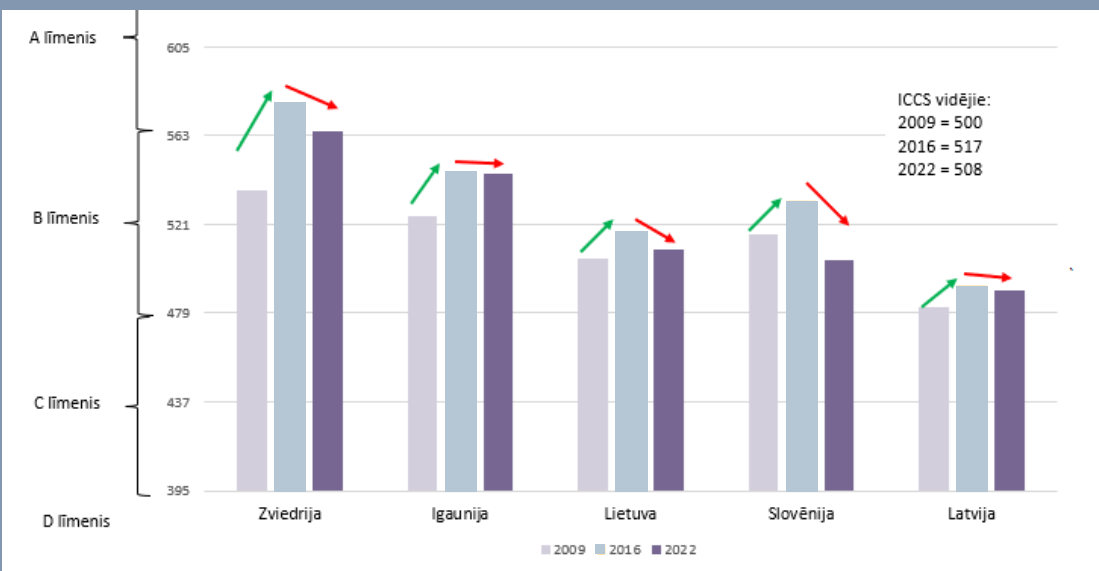
SE 83%
PL 95%

29%

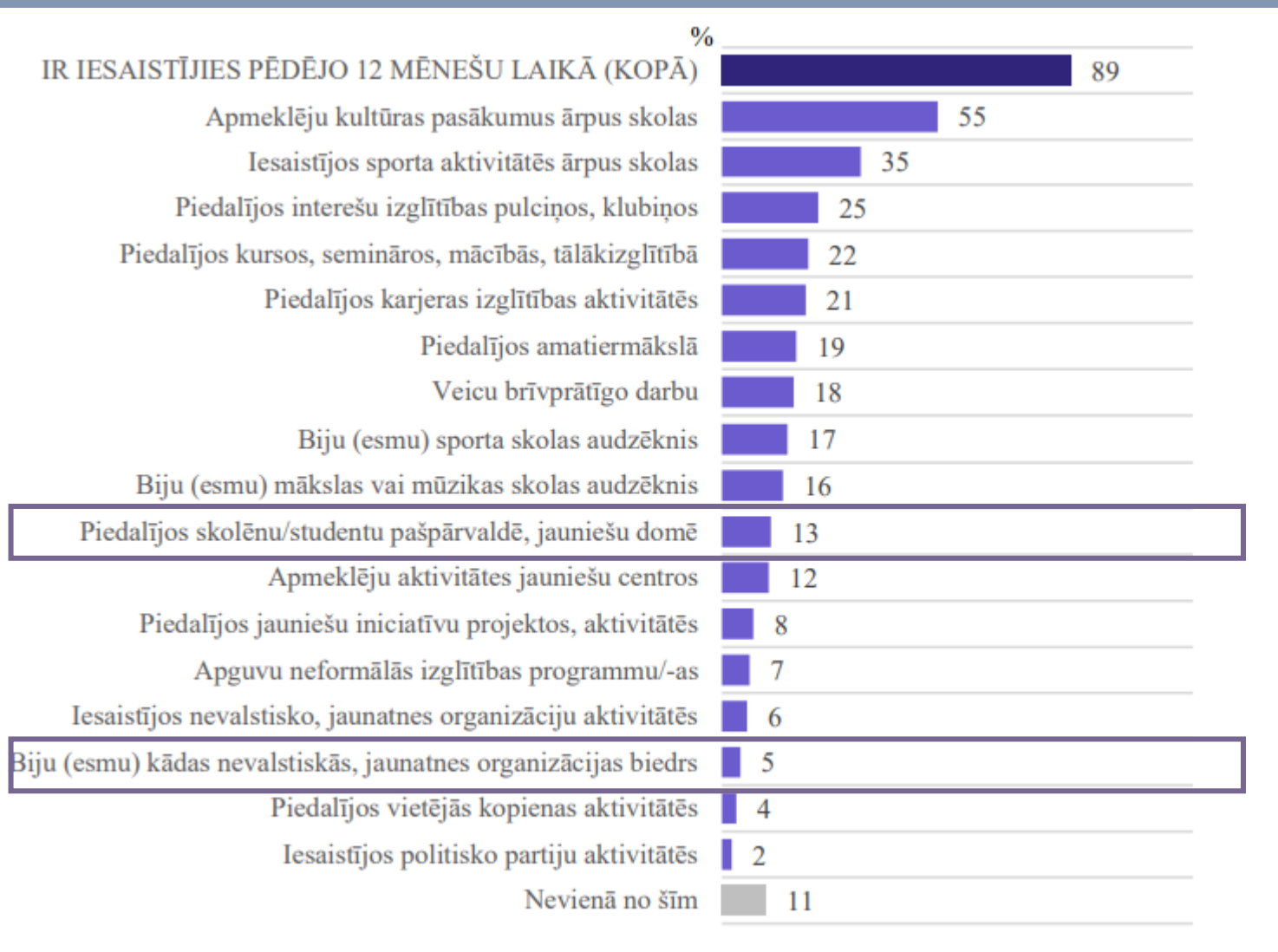
Piedalījušies lēmumu pieņemšanā, kas skar skolas dzīvi (ICCS 40%)

SE 64%
PL 41%

Skolēnu vidējais pilsonisko zināšanu līmenis 2009.-2022. gadā

Kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā?

Jaunieši, kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas ietekmēt lēmumus:

10% valsts līmenī

12% pašvaldību līmenī

23% savā izglītības iestādē

Pilsoniskā līdzdalība* ir aktīva dzīves pozīcija un nostiprināta sava pārlicība par katra sabiedrībā mītošā cilvēka iespējām ietekmēt un izmainīt vidi un situāciju, kurā viņš atrodas,

- ✓ sasaistot sabiedrības un vides ilgtspēju ar cilvēka ikdienas rīcību,
- ✓ saskatot to gan lokālā, gan globālā mērogā,
- ✓ empātiski izzinot daudzveidīgus uzskatus,
- ✓ solidāri un atbildīgi rīkojoties,
- ✓ sarunu ceļā meklējot individuālus risinājumus pretrunīgām situācijām

*Pētījums par skolēnu pašpārvaldi kā vienu no (agrīnām) pilsoniskās līdzdalības formām un starpdisciplināro priekšmetu Projektu darbs

**Izglājotamo un
skolu motivēšana
būt pilsoniski
aktīviem**

**Personāla kompetenču
celšana par pilsoniskās
līdzdalības jautājumiem
un dažādām līdzdalības
formām**

**Izglājotamo
pilsoniskās
kompetences
pilnveide**

Līdzdalības formas

Līdzdalības kultūra skolā

Klašu audzinātāju loma klases kopienas radīšanā

Sadarbība līdzdalības attīstīšanai

Jaunatnes politikas valsts programma

Izglītojamo pašpārvalžu atbalsta personas

Klašu audzinātāji

Papildināt profesijas standartu

pedagogu profesionālā atbalsta sistēma

Plašākas skolēnu mācīšanās pieredzes koordinatori pašvaldībās

Sociālo zinību skolotāji

Papildināt profesijas standartu

pedagogu profesionālā atbalsta sistēma

Skolu vadības komandas

Personāla kompetenču celšana par pilsoniskās līdzdalības jautājumiem un dažādām līdzdalības formām

Pirmskolas pedagogi

VISC resursu ietvaros

Semināri sadarbībai pašvaldību līmenī par pilsonisko līdzdalību

pieaugušo/pedagogu profesionālā pilnveide

Pilsoniskās
līdzdalības pieredze

Līdzdalības
kultūra skolā

Līderprasmes

Jaunatnes politikas
valsts programma

Sadarbības
pasākumi
izglītojamo
pašpārvaldēm

Labās līdzdalības
prakses
izplatīšana
vienaudžu vidū

ESF 4.2.2. finansējums
(STeAM skolas soma)

Pilsosniskās
līdzdalības skolas
soma

Izglītojamo
pilsoniskās
kompetences
pilnveide

Atbalsts
pašvaldību
līmenī jauniešu
iniciatīvām

Vadlīnijas pašvaldībām

Redzamība un
atpazīstamība

Līdzdalības
kultūra skolā

Brīvprātīgā darba
popularizēšana

Apstiprināti grozījumi BD
likumā

Vienotas sistēmas
izveide brīvprātīgā
darba atzīšanai

Pilsoniskās
līdzdalības
pieredze kā
iestāšanās kritērijs
augstskolās

Jaunatnes politikas
valsts programma

Pilsoniski aktīvo
klašu un skolu
sumināšana

Izglītojamo
un skolu
motivēšana
būt pilsoniski
aktīviem

Akreditācijas
pilnveide
pilsoniskās
līdzdalības
sekmēšanai

Atbalsts izglītojamajiem plašākās mācīšanās pieredzes norisēm STEM un pilsoniskās līdzdalības jomā

23-TA-1285

Pasākuma mērķis - nodrošināt bērniem un jauniešiem iespēju apmeklēt norises STEM jomā un pilsoniskās līdzdalības jomā, kas sekmē mācību satura sasniedzamo rezultātu un mērķu sasniegšanu.

Mērķa grupas: izglītojamie no obligātās pirmsskolas līdz vidējās izglītības programmām (ieskaitot)

Atbalsts izglītojamajiem:

- norises ieejas maksa un izdevumi par biļetēm
- maksa pakalpojuma sniedzējam par norises nodrošināšanu
- norises piekļuves (ieejas) maksa vai maksa par digitālās norises nodrošināšanu
- izdevumi nokļūšanai uz norises vietu un atpakaļ

Pasākumam pieejamais kopējais finansējums ir 34 009 600 euro, ko veido

- ESF+ finansējums - 28 908 160 euro
- Valsts budžeta līdzfinansējums 5 101 440 euro

Finansējuma saņēmējs un sadarbības partneri norises plāno šādā proporcijā: 75 procenti STEM jomā un 25 procenti pilsoniskajā līdzdalībā.

Atbalsts pētniecībai

Valsts pētījumu programma «Izglītība» - atbalsts projektam «Jauniešu autentiskas līdzdalības priekšnoteikumi formālās un neformālās izglītības vidē» UNFRAMED

- radīt jaunas zināšanas par jauniešu (13–25 gadi) pilsoniskās līdzdalības un tās autentiskumu noteicošajiem faktoriem un izpausmēm formālajā un neformālajā izglītībā, kā arī ārpusskolas aktivitātēs
- izstrādāt stratēģijas un praktiskus risinājumus autentiskās līdzdalības sekmēšanai gan individuālā, gan sistēmiskā, proti, iesaistīto pušu (izglītības iestādes, pašvaldības un valsts) mijiedarbības līmenī
- sniegt epistemoloģisku un praktisku ieguldījumu uz jauniešiem orientētas līdzdalības pieejas attīstībā

ICCS datu padziļinātā izpēte: Pētījums par skolēnu pašpārvaldi kā vienu no (agrīnām) pilsoniskās līdzdalības formām un starpdisciplināro priekšmetu Projektu darbs

- veikt analīzi par skolēnu pašpārvaldi kā vienu no (agrīnām) pilsoniskās līdzdalības formām, tās lomu un iespējām pilsoniskās līdzdalības prasmju stiprināšanai mācību saturā
- sniegt ieteikumus skolām un skolotājiem kā veicināt skolēnu izvēli vispārējās vidējās izglītības starpdisciplinārā kursa "Projekta darbs" (70 stundas) ietvaros iesaistīties pilsoniskās līdzdalības aktivitātēs skolā un vietējā kopienā

Jautājumi,
priekšlikumi?

